

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

KRYZYS FINANSOWY OD 2007 ROKU - GŁÓWNE ETAPY [1/2]

Proszę przeczytać tekst i dopasować podtytuły do odpowiednich paragrafów.

Kryzys dociera do Europy • Zwiększenie dostępności kredytów • Geneza kryzysu •
Pęknięcie bańki • Kryzys zadłużenia w strefie euro • Deregulacja rynku finansowego •
Obniżenie stóp procentowych • Kryzys w Polsce • Program ratunkowy

(1) _____
Bezpośrednią przyczyną kryzysu finansowego była hossa na rynku kredytów hipotecznych. Banki w Stanach Zjednoczonych udzielały kredytów osobom o niewystarczających dochodach.

(2) _____
ETAP 1: Bank inwestycyjny *Goldman Sachs*, wchodzi na giełdę nowojorską i dąży do maksymalizacji zysków. Uczciwość emisji akcji schodzi na dalszy plan. Banki wykonują operacje o wysokim ryzyku. Uchwalony 4 lata po "czarnym czwartku" przepis o zakazie łączenia dwóch typów bankowości: inwestycyjnej (o dużym ryzyku) i depozytowo-kredytowej, zostaje wycofany.

(3) _____
ETAP 2: W 2001 roku pęka internetowa bańka giełdowa. Ceny akcji zaczynają spadać. Fed (System Rezerwy Federalnej - bank centralny Stanów Zjednoczonych) obniża stopy procentowe do 2%, aby podnieść amerykańską gospodarkę z recesji.
W sytuacji inflacji wyższej od oficjalnych stóp procentowych, tani pieniądz znajduje lokataę w postaci nieruchomości. Ceny nieruchomości stopniowo rosną. Niskie stopy procentowe motywują do zaciągania kredytów hipotecznych. Popularne staje się zarabianie na nieruchomościach za pomocą kredytu.

(4) _____
ETAP 3: Liberalizacja przepisów dotyczących ochrony przed nadmiernym ryzykiem, pozwala bankom na udzielanie kredytów osobom o niższych dochodach. Ponadto prezydent George W. Bush obniża stawki podatku dochodowego, i umożliwia przyznawanie kredytów hipotecznych osobom nie posiadającym stałego źródła dochodu oraz bezrobotnym (tzw. kredytów NINJA (z *ang. No Income, No Job, No Assets* – bez dochodów, bez pracy, bez majątku)). W konsekwencji znaczna liczba Amerykanów nie spłaca rat, a ich domy zostają zlicytowane. Zadłużenie amerykańskich gospodarstw domowych wzrasta z 40% PKB do ponad 100% PKB.

(5) _____
ETAP 4: Od 2004 roku, z obawy przed wzrostem inflacji Fed zaczyna podnosić stopy procentowe do 5.25%. Powoduje to zwiększenie zadłużenia. Ceny nieruchomości zaczynają spadać, więc Fed gwałtownie obniża stopy procentowe do poziomu 2%. Ma to na celu obniżenie obciążeń kredytowych i wpompowanie w rynek taniego pieniądza.
Kryzys ujawnia się w 2006 roku spadkiem cen nieruchomości. Banki doznają poważnych strat. Straty te są tak duże, że główne banki USA zostają dokapitalizowane, by zapobiec upadłości i wywołaniu efektu domina. Działania te przynoszą tylko krótkotrwałą poprawę.

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

KRYZYS FINANSOWY OD 2007 ROKU - GŁÓWNE ETAPY [2/2]

(6) _____

ETAP 5: W obliczu narastającego kryzysu finansowego w USA, Henry Paulson wprowadza **program ratunkowy**, m.in. przekazując miliardowe **dotacje państwowe** na ratowanie zagrożonych instytucji finansowych. Protestuje przeciwko temu 166 ekonomistów USA (w tym 3 laureatów Nagrody Nobla). Ich zdaniem jest to „dotacja” dla **branży finansowej**, która może mieć negatywne konsekwencje dla rynku w dłuższej perspektywie. Sprzeciw budzi też brak odpowiedzialności właścicielskiej za złe decyzje.

(7) _____

ETAP 6: 29 września 2008 Izba Reprezentantów Stanów Zjednoczonych odrzuca w głosowaniu plan Paulsona. Powoduje to największy jednodniowy **spadek indeksów akcji** od 21 lat. Plan ratunkowy Paulsona zostaje rozpatrzony ponownie i wprowadzony po kolejnych negocjacjach i drobnych zmianach. Tymczasem kryzys przenosi się do Europy. Państwa Beneluxu przejmują kontrolę nad największym bankiem Belgii – Fortis. Zagrożona upadłością zostaje także **instytucja bankowo-ubezpieczeniowa** Dexia.

(8) _____

Początkowo kryzys omija gospodarkę Polski. Potem jednak pojawiają się czynniki powodujące przeniesienie się skutków światowego kryzysu do Polski m.in. znaczne **obniżenie wartości złotego** oraz problemy finansowe niektórych przedsiębiorstw z **opcjami walutowymi**. Na tle pozostałych gospodarek europejskich skutki kryzysu gospodarczego w Polsce są odczuwalne w zdecydowanie mniejszym stopniu. Wzrost

wartości PKB w Polsce w tym okresie jest jedynym w Unii Europejskiej.

(9) _____

Podczas kryzysu w strefie euro odnotowano **spadek PKB**, w trzecim kwartale 2008 o 0,2%, a w czwartym kwartale o 1,3%. W całym 2008 roku wzrost gospodarczy strefy euro wyniósł tylko 0,8%. Spadki PKB w dwóch kolejnych kwartałach oznaczały wejście „eurolandu” w najgorszą od początków swojego istnienia **recesję**.

W 2010 dwa państwa strefy euro otrzymały pomoc finansową – Grecja 110 mld euro w maju oraz Irlandia 85 mld w listopadzie. W związku z kryzysem w Grecji i Irlandii oraz obawami co do sytuacji w Hiszpanii i Portugalii pojawił się termin PIIIGS określający grupę państw mających **kłopoty finansowe**.

W 2011 **dług publiczny** 17 krajów strefy wyniósł 87,2% PKB.

źródło: pl.wikipedia.org (tekst skrócony)

Proszę odpowiedzieć na pytania:

Konwersacja w parach.

1. Co umożliwiła liberalizacja przepisów dotyczących ochrony przed nadmiernym ryzykiem?
2. Czym ujawnił się kryzys w 2006 roku i jakie były jego konsekwencje?
3. Na czym polegał program ratunkowy i z jakim przyjęciem społeczeństwa się spotkał?
4. Jakie były skutki kryzysu finansowego dla Europy?

